НАЧИНИ ЗА ПОДАВАНЕ

Начините за подаване на декларациите са регламентирани в чл. 8 от ***Наредба №Н-13 от 17 декември 2019 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица*** (Наредба №Н-13)

Декларация образец №1 се подава:

- хартиен носител чрез попълване на утвърдените образци съгласно указанията за попълването им;
- на електронен носител;
- по електронен път чрез използване на квалифициран електронен подпис на подателя или персонален идентификационен код*.

Декларация образец №3 се подава:

- на електронен носител;
- по електронен път чрез използване на квалифициран електронен подпис на подателя.

Декларация образец №5 се подават:

- на хартиен носител чрез попълване на утвърдените образци съгласно указанията за попълването им;
- по електронен път чрез използване на квалифициран електронен подпис на подателя или персонален идентификационен код*.

Декларация образец №6 се подава:

- на хартиен носител чрез попълване на утвърдените образци съгласно указанията за попълването им;
- на електронен носител и хартиен носител;
- по електронен път чрез използване на квалифициран електронен подпис на подателя или персонален идентификационен код*.

Декларация образец №7 се подава:

- на хартиен носител чрез попълване на утвърдените образци съгласно указанията за попълването им;
- по електронен път чрез използване на квалифициран електронен подпис на подателя или персонален идентификационен код*;

Декларация образец №8 се подава:

- на хартиен носител чрез попълване на утвърдените образци съгласно указанията за попълването им;
- по електронен път чрез използване персонален идентификационен код;

Декларация обр. №9 се подават на хартиен носител чрез попълване на утвърдените образци съгласно указанията за попълването им.

НАЧИНИ ЗА ПОДАВАНЕ

** Самоосигуряващите се лица могат да подават декларации обр. №1, обр. №5, обр. №6 и обр. №7 по електронен път чрез използване на персонален идентификационен код, издаван*

Работодателите и осигурителите, клоновете и поделенията, които:

1. имат месечно повече от две осигурени лица, подават декларации обр. №1 само на електронен носител или по електронен път чрез използване на квалифициран електронен подпис на подателя;
2. имат месечно повече от 10 осигурени лица, подават декларации обр. №1, 3 и 6 само по електронен път чрез използване на квалифициран електронен подпис на подателя (чл. 8, ал. 2 от Наредба №Н-13).

Декларация образец №1 се подава на електронен или хартиен носител:

- в случаите по чл. 4, ал. 1, т. 5 и 7 от Наредба №Н-13 (виж фиш IV.I.3);
- когато задълженията за задължителни осигурителни вноски, вноски за фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ и данък по чл. 42 от ***Закона за данъците върху доходите на физическите лица*** (ЗДДФЛ) са установени от органите по приходите по реда на ***Данъчно-осигурителния процесуален кодекс*** (ДОПК);
- във връзка с разрешение на НАП за коригиране на подадена декларация образец №1 след изтичане на определените в наредбата срокове (виж фиш IV.I.6).

Декларация образец №1 се подава на хартиен или електронен носител в случаите по чл. 4, ал. 1, т. 6 от Наредба №Н-13 (виж фиш IV.I.3) заедно с протокол, подписан от наследника или упълномощения представител на наследниците, в териториална дирекция (ТД) на НАП по регистрация към датата на смъртта на самоосигуряващото се лице.

Декларация образец №3 се подава на електронен носител, когато с разрешение на НАП се коригира подадена декларация образец №3 след изтичане на определените в наредбата срокове (виж фиш IV.I.6).

Декларация образец №5 се подава на хартиен носител, когато с разрешение на НАП се коригира подадена декларация образец №5 след изтичане на определените в наредбата срокове (виж фиш IV.I.6).

Декларация образец №6 се подава на хартиен носител или на електронен носител и хартиен носител в случаите, когато се подава:

- във връзка с издадени задължителни предписания от контролните органи на НАП за подаване на декларации образец №1 след 30 април на годината, следваща годината, за която се отнася;
- във връзка с разрешение на НАП за коригиране на подадена декларация образец №6 след изтичане на определените в наредбата срокове или за коригиране на подадена декларация образец №6 след подадена нова данъчна декларация в срока по чл. 53, ал. 2 от ЗДДФЛ (виж фиш IV.I.6).

НАЧИНИ ЗА ПОДАВАНЕ

Декларации образец №1 и №6 за членовете на осигурителни каси се подават по електронен път чрез използване на квалифициран електронен подпис на подателя.

Изключение: В случаите по чл. 4, ал. 1, т. 5 и 7 от Наредба №Н-13 (виж фиш IV.I.3) и/или когато задълженията за задължителни осигурителни вноски, вноски за фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ и данък по чл. 42 от ЗДДФЛ са установени от органите по приходите по реда на ДОПК, **съответните декларации се подават на електронен или хартиен носител.**

Редът и условията за подаване на декларации образец №1, образец №5, образец №6 и образец №7 по електронен път с персонален идентификационен код /ПИК/ от физически лица, е определен със Заповед №ЗЦУ-850 от 20.07.2015 г. на изпълнителния директор на НАП *(чл. 8, ал. 4 от Наредба №Н-13)*.

За декларациите, подавани на електронен носител или по електронен път, се използват структура и формат, утвърдени със заповед на изпълнителния директор на НАП *(чл. 8, ал. 5 от Наредба №Н-13)*.

Декларация образец №8 се подава и по електронен път чрез използване персонален идентификационен код.

Редът и условията за подаване е определен със Заповед №ЗЦУ-42 от 09.01.2020 г. на изпълнителния директор на НАП *(чл. 8, ал. 4 от Наредба №Н-13)*.

Декларации обр. №1; обр. №5; обр. №6, обр. №7, обр. №8, обр. №9 и заявлението по чл. 3 от Наредба №Н-13 на хартиен/електронен носител могат да бъдат подадени и чрез лицензиран пощенски оператор.

НАЧИНИ ЗА ПОДАВАНЕ

Съгласно чл. 10 от Наредба №Н-13 задължените да подават декларации лица могат да упълномощят лице, което притежава електронен подпис, да изпраща декларациите от тяхно име. В този случай лицето упълномощител подава заявление по образец, утвърден от изпълнителния директор на НАП. Заявлението се подава **в 3-дневен срок** от упълномощаването в компетентната ТД на НАП.

При оттегляне на упълномощаването задълженото лице по тази наредба, не по-късно от 3 дни преди датата на оттеглянето, подава заявление в компетентната ТД на НАП.

Заявление **не се подава** от членовете на осигурителни каси за подаваните от касата по електронен път данни във връзка с Наредба №Н-13.

Заявлението по чл. 3 от Наредба №Н-13 **се подава във всяка ТД на НАП на хартиен носител или по електронен път чрез използване на квалифициран електронен подпис на подателя** от лицата по чл. 4, ал. 9 и самоосигуряващите се лица по КСО, лицата по чл. 40, ал. 5 и чл. 40а, ал. 3 от ЗЗО.
(чл. 5 от Наредба Н-13)

Редът и условията за подаване на заявлението по чл. 3 от Наредба №Н-13 по електронен път с персонален идентификационен код (ПИК) от физически лица е определен със Заповед №ЗЦУ-836 от 08.07.2016 г. на изпълнителния директор на НАП.
(чл. 8, ал. 4 от Наредба №Н-13)

ВНИМАНИЕ

Работодателите, осигурителите и техните клонове и поделения подават <u>едновременно</u> декларации образец №1 и образец №6, когато се декларират данни, отнасящи се за период <u>след 31.12.2013 г.</u>

 Осигурителните каси, подават едновременно декларации образец №1 и образец №6 за своите членове, които са осигурители.

Ред за подаване във връзка с чл. 2, ал. 4 от Наредба №Н-13 – виж фиш IV.I.5.

НАЧИНИ ЗА ПОДАВАНЕ

Изключение:
Подават се данни само с Декларация обр. №1 например в следните случаи:

- задълженията за задължителни осигурителни вноски и вноски за фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ са установени от органите по приходите по реда на ДОПК.
- данните се подават от задължено по смисъла на наредбата лице, за което се прилага схема за централизирано разплащане на осигурителните вноски.
- данните се подават само за самоосигуряващо се лице (с код за вид осигурен 12, 13, 22).
- данните се подават с попълнен код за вид осигурен 86, 90, 91 и 96.
- не са попълнени данни за осигурителен доход.

Изключение:
Подават се данни само с Декларация обр. №6 например в следните случаи:

- от самоосигуряващо се лице или от лице по чл. 4, ал. 9 от КСО за дължимите осигурителни вноски за предходната календарна година и/или задължителните осигурителни вноски върху осигурителен доход, формиран по реда на чл. 6, ал. 9 от КСО, от получени доходи за извършена дейност през минали години, различни от предходната (с попълнен месец 13);
- от работодателите за данъка по чл. 49, ал. 5 от ЗДДФЛ (с попълнен код за вид плащане – 9).
- от работодателите с попълнени данни само за данък по чл. 42 от ЗДДФЛ (попълнени стойности равни на нула в полета 10, 11, 12, 13, 14 и 15, и стойности равни или различни от нула в полетата 16 или 17 и няма нарушаване на съответствието между подадените вече Декларации обр. №1 и Декларациите обр. №6).

Декларации обр. №1; обр. №3; обр. №5 и обр. №6 на хартиен или електронен носител се подават с протокол (Приложение №9 към наредбата), подписан от задълженото лице по тази наредба или негов представител, а за самоосигуряващите се лица - подписан от лицето. Достоверността на информацията, подадена с електронен носител, се доказва с подписа върху протокола. Протоколът се подава в два екземпляра, единият от които остава в компетентната ТД на НАП.

(чл. 8, ал. 7 от Наредба №Н-13)

Декларация обр. №7, обр. №8, обр. №9 и заявлението по чл. 3 от наредбата не се подава с протокол.

НАЧИНИ ЗА ПОДАВАНЕ

Пример:
Осигурител ЕТ подава данни на електронен носител **за месец февруари 2026 г.** за лицата, осигурени на основание чл. 4, ал. 1, т. 1 от КСО с декларации обр. №1 – 5 бр. и декларация обр. №6 за същия месец – 1 бр. За същия месец се подава и декларация обр. №1 за самоосигуряващото се лице.
В този случай чл. 2, ал. 4 от Наредба №Н-13 се прилага и приложение №9 към чл. 8, ал. 7 от наредбата се попълва по следния начин:

Предоставяната информацията е за 2026 г.
За подаване на данни с декларации обр. № 1 и обр. № 6 не се прилага чл. 2, ал. 4 от наредбата и не следва да се подаде:
декларация обр. № 1 * ☐ декларация обр. № 6 * ☐
Информацията се подава на:

електронен носител:
от месец **февруари** до месец **февруари**
Брой записи декларации обр. № 1: **6 бр.**
Брой записи декларации обр. № 3: ……
Брой записи декларации обр. № 6: **1 бр.**

хартиен носител:
от месец **февруари** до месец **февруари**
Брой декларации обр. № 1: ……
Брой декларации обр. № 4 (обр. 2002 г.): …
Брой декларации обр. № 5: ……
Брой декларации обр. № 6: **1 бр.**

* Полетата се попълват само за данни, които се отнасят за периоди след 31.12.2013г.

Пример:
Самоосигуряващо се лице подава данни за месец януари 2026 г. с декларация обр. №1 – 1 бр. на хартиен носител.
В този случай чл. 2, ал. 4 от Наредба №Н-13 не се прилага и приложение №9 към чл. 8, ал. 7 от наредбата се попълва по следния начин:

Предоставяната информацията е за 2026 г.
За подаване на данни с декларации обр. № 1 и обр. № 6 не се прилага чл. 2, ал. 4 от наредбата и не следва да се подаде:
декларация обр. № 1 * ☐ декларация обр. № 6 * ☑
Информацията се подава на:

НАЧИНИ ЗА ПОДАВАНЕ

електронен носител:	**хартиен носител:**
от месец .....до месец	от месец **януари** до месец **януари**.
Брой записи декларации обр. № 1:	Брой декларации обр. № 1: **1 бр.**
Брой записи декларации обр. № 3:	Брой декларации обр. № 4 (обр. 2002 г.): ...
Брой записи декларации обр. № 6:	Брой декларации обр. № 5: .....
	Брой декларации обр. № 6: .....

* Полетата се попълват само за данни, които се отнасят за периоди след 31.12.2013г.

Пример:

Осигурител подава на електронен носител данни за месец март 2026 г. за две лица с попълнен код за вид осигурен в декларации обр. №1 – 90. В двете декларации обр. №1 не са попълнени полетата на т. 17, т. 21 и т. 27.

В този случай чл. 2, ал. 4 от Наредба №Н-13 не се прилага и приложение №9 към чл. 8, ал. 7 от наредбата се попълва по следния начин:

Предоставяната информацията е за 2026 г.

За подаване на данни с декларации обр. № 1 и обр. № 6 не се прилага чл. 2, ал. 4 от наредбата и не следва да се подаде:

декларация обр. № 1 * ☐ декларация обр. № 6 * ☑

Информацията се подава на:

електронен носител:	**хартиен носител:**
от месец **март** до месец **март**	от месец ..... до месец .....
Брой записи декларации обр. № 1: **2 бр.**	Брой декларации обр. № 1: .....
Брой записи декларации обр. № 3:	Брой декларации обр. № 4 (обр. 2002 г.):

Не се приемат:

- декларации и/или заявления, които не съдържат ЕИК по БУЛСТАТ/ЕИК по ЗТРРЮЛНЦ, ЕГН, личен номер, личен номер на чужденец (служебен номер) на осигуреното лице, месеца, за който се отнасят данните и подпис ;
- декларации и/или заявления с некоректно попълнени данни;
- декларация/и образец №1 и образец №6, подадени от работодателите, осигурителите и техните клонове и поделения или от осигурителна каса, когато не е изпълнено условието на чл. 2, ал. 4 от Наредба №Н-13;
- електрони носители, които са получени в ТД на НАП повредени, нечетими или с вируси;
- декларация/и образец №1 и №5 в случаите по чл. 4, ал. 1, т. 8 и ал. 10, т. 4 от Наредба №Н-13, когато не са постъпили в НАП данни, предоставени от Националния осигурителен институт за влязло в сила задължително предписание.

НАЧИНИ ЗА ПОДАВАНЕ

Задълженото лице по Наредба №Н-13 в 7-дневен срок:

- от датата, на която е отказано приемане на декларации, след попълването на необходимите данни ги изпраща отново в компетентната ТД на НАП;
- от получаването на електронния носител е длъжно да изпрати годен и с коректно попълнена информация електронен носител за негова сметка.

ВНИМАНИЕ

При подаването на данни (декларации/заявления), отнасящи се за периоди преди 2020 г. следва да се има предвид:

- декларации образец №1, 3 и 5, отнасящи се за периоди до 1 януари 2006 г., се попълват с утвърдените образци, действали за съответния период;
- декларация образец №6 се попълва с утвърдения с Наредба №Н-13 образец ;
- данни за осигурените лица, данните за здравно осигуряване на лица, осигурени от държавния бюджет и данните за авансово внесени социални и здравноосигурителни вноски, отнасящи се за периода от 01.01.2006 г. до влизането в сила на Наредба №Н-13 (03.01.2020 г.), се подават съгласно образците на декларации и заявления, одобрени с приложенията на отменената наредба, действали за съответния период.

(§5 от ПЗР на Наредба №Н-13)